

TERMOIZOLACIJA ŠTITI I LETI

Tema broja. Letnje žege i mere za borbu protiv njih.

AUSTROTHERM XPS TOP

Značajne novine u našem proizvodnom pogonu u Nišu.

INTERVJU SA PARTNERIMA

Predstavljamo „IZO-TIM“ (Požarevac) i „BIG PROMET“ (Svilajnac)

Dragomir Ilić
Austrotherm d.o.o.
generalni direktor

Poštovane čitateljke, poštovani čitaoci,

Letnje vrućine i žege su danas pravilo na ovim prostorima. Sada se i po par meseci u godini borimo sa visokim temperaturama. To je posledica globalnog zagrevavanja planete, što je problem za čovečanstvo. Kvalitetna termička izolacija ublažava negativne efekte letnjih žege, pri čemu ona štedi energiju i utiče pozitivno na našu životnu sredinu.

EPS-granulat je sirovina iz koje nastaju naši proizvodi, termoizolacione ploče od ekspandiranog polistirena. Međutim, granulat je i sam u isto vreme naš prodajni artikal, a u tekstu na tu temu pojašnjavamo čitaocima gde koji tip granula nalazi svoju primenu.

Instaliranje nove proizvodne linije za proizvodnju XPS-a u našoj fabrici u Nišu je završeno početkom leta. Ona će predstavljati impuls daljem razvoju našeg preduzeća, a korist od nje će imati naši partneri u zemlji i u inostranstvu. Sproveli smo i izmene u vizuelnom identitetu XPS-ploča i pakovanja, a o svemu tome čitajte u posebnom prilogu.

Predstavljanje naših partnera u „AUSTROtimes“-u je naša stalna rubrika, a u ovom broju magazina smo obavili razgovore sa važnim i dugogodišnjim partnerima iz istočne (Požarevac) i centralne Srbije (Svilajnac).

Nove reference su takođe stalna rubrika, što nas samo po sebi raduje. I ovaj put ćemo se podičiti lepim i interesantnim objektima na kojima su naši proizvodi našli svoju primenu.

Imate li pitanja za nas, u vezi sa primenom i ugradnjom naših proizvoda? Naš tehnički konsultant vam i ovaj put stoji na usluzi – pišite mu i ubuduće, pitajte sve što Vas interesuje.

Preminuo je Fridrih Šmid, osnivač i decenijski vlasnik koncerna „SIH“ kojem pripada i naša grupacija. Napustio nas je još 31.03.2020, a ovo je prvi broj našeg magazina koji se pojavljuje nakon toga. Osećamo i želju i obavezu da ovom vizionaru i za života veoma uspešnom poslovnom čoveku posvetimo prostor i dužnu pažnju u „AUSTROtimes“-u.

Jubilej sestrinske kompanije u Mađarskoj je ovaj put naš jedini prilog iz inostranstva. Poslednju stranu čine jedna poruka partnerima, a jedna korisnicima društvenih mreža.

Želim Vam prijatne trenutke u čitanju Vašeg i našeg „AUSTROtimes“-a.

Dragomir Ilić

Letnje žege su sastavni deo naših života

Globalno zagrevavanje planete bi trebalo da zabrine svakog od nas. Letnje temperature i preko 35°C, u dužem vremenskom intervalu, nisu više retkost ni na Balkanu, ni u srednjoj Evropi.

Austrotherm XPS TOP

Nova proizvodna linija u Nišu, nov vizuelni identitet XPS-ploča i preimenovanje kroz dodavanje oznake „TOP“ u naziv proizvoda

Fridrih Šmid (1943-2020)

Proletos je u Austriji preminuo osnivač našeg Holdinga. U prvom broju našeg magazina koji se pojavljuje od tada, odajemo dužno poštovanje ovom, za života izrazito uspešnom poslovnom čoveku.

02 Uvodna reč // Sadržaj // Impresum

Tema broja

03 Sve je teže ostati „cool“ dok traju letnje žege

Proizvodi

07 EPS-granulat, kao deo naše ponude na tržištu

Proizvodi

08 Austrotherm XPS TOP – nova proizvodna linija u Nišu, za još veće prisustvo ružičaste ploče na evropskim tržištima

Razgovor sa našim partnerom / trgovcem

10 Intervju sa vlasnikom kompanije „IZO-TIM“ (Požarevac)

Tehničko savetovanje

12 Stručni saveti konsultanta za primenu i ugradnju naših proizvoda

Referentni objekti

15 Predstavljamo Vam naše nove reference

Razgovor sa našim partnerom / trgovcem

18 Intervju sa vlasnikom kompanije „BIG PROMET“ (Svilajnac)

Schmid Industrie Holding

20 Omaž Fridrihu Šmidu (1943-2020)

Inostranstvo

23 Austrotherm Mađarska: Jubilej, 30 godina postojanja

Austrotherm Srbija

24 Poruka partnerima u kriznim vremenima „LinkedIn“ - nova socijalna mreža sa našim prisustvom

Vlasnik, izdavač i distributer:

Austrotherm d.o.o. · SRB-14000 Valjevo, Mirka Obradovića bb. · Tel: 014 / 291310, 291311, 291312 · Faks: 014 / 291313 office@ austrotherm.rs · www.austrotherm.rs

Uređivačka redakcija: Austrotherm d.o.o. - predstavništvo Beograd, kancelarija za marketinško-tehničku podršku · SRB-11030 Beograd, Arčibalda Rajsa 27 Tel: 011 / 236 92 80 · Fax: 011 / 236 92 81 · E-mail: office-beograd@austrotherm.rs Kontakt osobe: Vladimir Čujić (dir. marketinga) i Jelena Vukojević (marketing asistent)

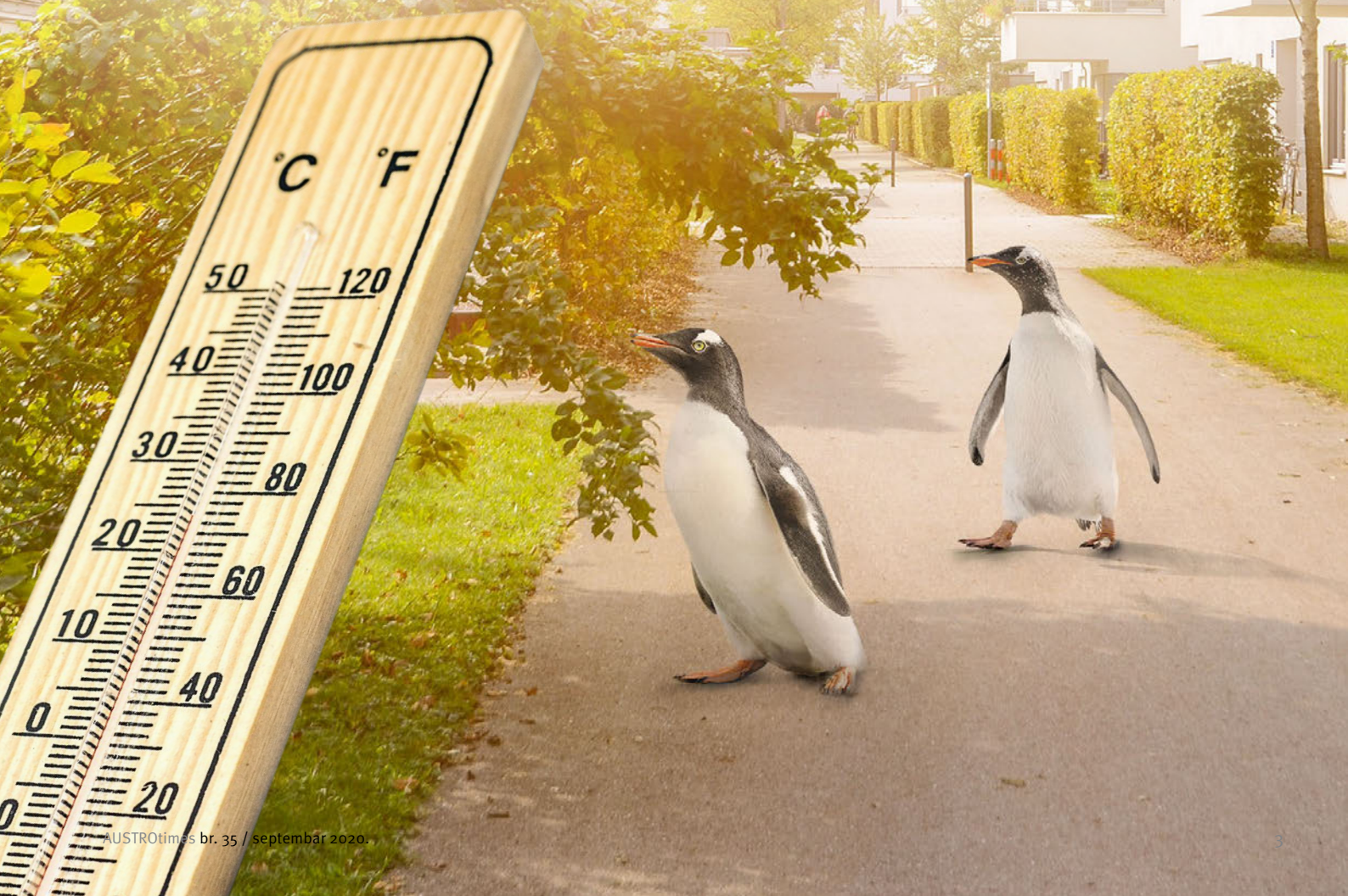
Dizajn i produkcija: Nowax SRB-11050 Beograd, Križanićeva 38 · Tel: 063 / 214276 office@nowax.rs

Sve je teže ostati „cool“ dok traju letnje žege

Pitanja za ljude srednjeg i još kasnijeg životnog doba: Sećate li se letnjih meseci na našim prostorima pre recimo 30, 40 ili 50 godina? Kakve smo temperature imali tada, a kakve imamo danas? Koliko su tada za vreme leta trajale nesnosne vrućine, a koliko one gotovo po pravilu traju u poslednjih par decenija? Složićete se da su razlike velike, da danas imamo potpuno drugačiju klimatsku situaciju nego u drugoj polovini XX veka. Da, letnje vrućine i žege su postale često nesnosna smetnja za normalan život ljudi. Ovo je priča o borbi modernog sveta protiv vrućina i žege, sa aspekta preduzimanja mera i aktivnosti tokom sanacije ili novogradnje objekata.

Opštepoznato je da vrućina ometa čoveka u njegovim aktivnostima – na poslu je teže koncentrisati se, svako kretanje napolju iziskuje fizički i mentalni napor, ljudsko biće je razdražljivije nego inače, jednostavno vrućina ne prija ljudskom organizmu. I dok smo nekada na ovim prostorima imali letnje mesece sa vrlo kratkim periodima, tj. malim brojem dana kada se temperatura penjala više stepeni iznad 30°C, poslednjih godina i decenija takvi periodi najčešće traju sedmicama, i to neprekidno! Sve je to posledica pojačanog globalnog zagrevanja planete i klimatske krize koja bi trebalo da zabrine svakog od nas.

Balkan je oduvek leti imao više temperature i generalno više sunca nego što ih je imala srednja Evropa. Međutim, sada je i u srednjoj Evropi situacija izmenjena. Naše kolege iz Austrije su nas snabdtele vrlo interesantnim podacima: u poslednjih par decenija je prosečan broj dana godišnje u kojima je temperatura prelazila 30°C (u nastavku teksta ćemo takve temperature označavati pojmom „vrućine“) u gradu Beču porastao sa 9,6 na 15,2, u Insbrodu sa 9,0 na 16,6, a u Klagenfurtu sa 6,2 na čak 13,9! Prošla 2019. godina je potvrdila taj trend – broj dana sa vrućinama je u Austriji dupliran ili čak utrostručen u odnosu na ranije decenije, pa je tako recimo samo u Beču prošle godine zabeleženo čak 39 dana (!) sa

temperaturama većim od 30°C. A šta biste tek rekli ako odemo još severnije, u Nemačku, pa konstatujemo da je u toj zemlji u proseku bilo 17 dana godišnje sa vladajućim vrućinama? Još jedan frapantan podatak – najveća izmerena vrednost temperature je u Austriji prošle godine iznosila 38,8°C, a u Nemačkoj, sad dobro obratite pažnju – čak 42,6°C! Ovako nešto u tim zemljama nije ranije beleženo.

Izloženost vrućinama predstavlja zdravstveni rizik za celu ljudsku populaciju, ali su najugroženije kategorije svakako stariji ljudi, bebe i mala deca. Dr. Veronika Huber, austrijski klimatski ekspert, poslovno angažovana na Univerzitetu Pablo de Olavide u španskom gradu Sevilji, kaže:

„Sećamo se 2003. godine kada je širom Evrope vladao veliki, u tom trenutku rekordno snažan talas vrućina. Ozbiljne procene kažu da je tog leta čak 70.000 ljudi u Evropi izgubilo život direktno kao posledica tih vrućina. Za očekivati je, nažalost, da ta brojka narednih godina raste, usled konstantnih klimatskih promena čiji intezitet se još dodatno pojačava. Uzroci sve veće smrtnosti ljudi usled nji-

hove izloženosti vrućinama su srčani napadi, opšte smetnje u krvotoku, otkazivanje rada bubrega, zakrčenje disajnih puteva itd. Računamo da će povećanje prosečne godišnje temperature u svetu od samo 2°C izazvati povećanje smrtnosti u Evropi uslovljeno izloženosti vrućinama za čitavih 50%, a ono od 4°C za alarmantnih 300%!“

Zelenilo rashlađuje ravne krovove

Poseban problem vrućine predstavljaju u urbanim, gradskim područjima. Za one koji nisu znali, istaknimo da noću u gradovima temperature umeju da budu i do 10°C više nego na nekoj obali mora, jezera ili reke, smeštene u istoj klimatskoj zoni. To je zbog toga što centar jednog grada, kojeg uglavnom čine masivne građevine, preko dana apsorbuje puno sunčevog zračenja kojeg noću samo delimično „otpušta“. Zbog toga arhitektae, planeri gradskih površina pokušavaju da se protiv vrućina bore „na lokalnu“ tako što u svom projektovanju preferiraju „ugradnju“ zelenih površina gde god je to moguće – od ozelenjavanja javnih površina, preko zelenila na fasadama, pa naravno do ozelenjavanja ravnih krovova na zgradama kojih je sve više u Evropi. Dakle zeleni ravni krovovi se ne projektuju i ne grade samo zato da bi se dobio jedan vizuelno lep i prijatan prostor na kojem čovek može da boravi, već i zato što takav krov utiče pozitivno na mikroklimu. Ravni krovovi generalno upijaju toplotu, ali kada na njima imamo puno zelenila, a naravno pre toga i kvalitetnu termičku izolaciju

Borba protiv nesnosnih letnjih žega u stambenom i poslovnom prostoru u kojem ljudi borave počinje danas već prilikom projektovanja i izgradnje građevinskih objekata. Postoji mnoštvo mera koje nam omogućavaju da i najvrelije letnje dane provedemo boraveći na prijatnim temperaturama u zatvorenom prostoru - uz značajne energetske uštede i očuvanje životne sredine.

krova, onda zelenilo kroz isparavanje i transpiraciju hladi okolinu, tako da iznad ozelenjenog ravnog krova po pravilu imamo niže temperature vazduha nego kad tog zelenila nema.

Iz tog razloga nije čudo da grad Beč, odnosno sektor gradske uprave zadužen za zaštitu životne sredine ima razvijen jedan strateški plan (tzv. „Urban Heat Island“) po kojem se pojedinačne mere naknadnog ozelenjavanja krovne površine jedne zgrade, dakle reč je o sanaciji ravnog krova, finansijski podstiču sa iznosom i do 20.200 €! Slični fondovi postoje i u drugim austrijskim gradovima kao što su Grac, Linc, Baden ili Horn. U austrijskim gradovima čije gradske uprave nemaju baš takav, konkretno razvijen plan i fond, deo novca u opisane namene se odvaja iz fonda za podsticanje stambene gradnje. Idemo ponovo severnije, u Nemačku: Grad Hamburg ima posebno razvijenu strategiju ozelenjavanja od ranije postojećih ravnih krovova. Sektor gradske uprave zadužen za energiju je za period do 2024. godine odvojio iznos od 3.000.000 € za podsticanje sanacije ravnih krovova kroz njihovo ozelenjavanje. Gradovi kao što su Minhen, Štuttgart, Karlsruhe ili Gisen takođe slede sličan put. Novčani podsticaji se u ovim gradovima kreću u rasponu od 10 €/m² do 20 €/m² površine ravnog krova.

Novogradnja u Austriji

Kada je reč o novogradnji, tu se od starta na više načina možemo „naoružati“ u borbi protiv vrućina – vodeći računa o rasporedu prostorija, kao i o udelu i položaju svih staklenih površina (prozora i vrata). Svi delovi jedne građevine koji svojim položajem „štrče“ ka napolje, kao što su razni prepusti, balkoni i slično – oni svakako pružaju i neku vrstu zaštite od sunca, tj. „hladovine“. U Austriji u novogradnji kao i kod obimnijih saniranja važi sledeće: Stambeni prostori treba tako da budu izvedeni da bez upotrebe ikakvih klimatskih uređaja temperatura danju sme da pređe 27°C a noću 25°C maksimalno 13 dana u godini. Noćna provetranja, mogućnosti osenčenja prozora i dovoljno kvalitetna termička izo-

lacija spadaju u pasivne mere, koje su kao takve definisane u ta-mošnjim pisanim smernicama („ÖIB-Richtlinie 6“) i važećoj normi („ÖNORM B 8110-3“).

Da li su klima uređaji rešenje problema? Nisu!

U pokušaju da se odbrane od vrućine, ljudi danas masovno pale klima uređaje - ne retko na najveći stepen. Takvi postupci međutim znače u isto vreme i značajnu potrošnju energije, a to nije samo finansijski trošak već direktno ugrožava i životnu sredinu, utiče negativno na klimu, a sve zbog pojačane emisije CO₂. Aktuelna je danas naravno i problematika vezana za globalnu pandemiju korona virusa i u tom smislu opasnost širenja virusa kroz rad centralnih klima uređaja u objektima (aerosoli), ali koliko god ovo bila ozbiljna tematika i problematika – da je na ovom mestu zane-marimo, odnosno da je smatramo nečim što je prolazno, što nas neće čitav život opterećivati i činiti nam život još komplikovanim i težim nego što jeste.

Upozorenje za one koji toga nisu bili svesni: rashlađivanje prostorija kroz rad klima uređaja predstavlja veći utrošak energije nego zagrevanje istih tih prostorija. Ako ne na prvi pogled, onda bi na drugi pogled verovatno najvećem broju ljudi moralo postati jasno zašto je to tako. Klima uređaji rade uglavnom uz utrošak struje, a energenti koji se u modernom svetu troše na grejanje su češće gas ili nešto treće, a ne struja. Recimo i to da struja kao energent ima trostruko veću potrebu za primarnom energijom nego gas, a uz to se pri postupku hlađenja energija jednostavno gubi.

Alternativa pojedinačnim klima uređajima je takozvano „daljinsko rashlađivanje“. Tako na primer u gradu Beču, u njegovom centralnom delu („1. Bezirk“), postoji naselje od 26 kuća koje poseduje takav sistem rashlađivanja (baziran na radu mašina koje primaju hladan vazduh, ili se hladan vazduh stvara uz pomoć struje i kompresora, ili je reč o trećoj metodi po kojoj se primenjuje hladna

Uticaji vrućine na zdravlje čoveka

Vrtoglavica

Pri vrućini se šire krvni sudovi i smanjuje se krvni pritisak. Na taj način se mozak ne snabdeva dovoljno brzo sa kiseonikom i kao posledica se javlja vrtoglavica.

Glavobolja

Kada se čovek znoji, on gubi tečnost ali i soli i minerale iz organizma. Ako uz to čovek ima i smanjeni krvni pritisak, to svakako izaziva glavobolju.

Nadraženi disajni putevi

Sa visokim temperaturama rastu i ozonske vrednosti. To kod ljudi koji su osetljivi, ili onih koji pate od plućnih bolesti, dovodi do nadražnja disajnih puteva, odnosno do poteškoća u disanju.

Grčevi mišića

Ljudsko telo gubi pri znojenju elektrolite kao što su natrijum, kalijum i magnezijum. Grčevi mišića se mogu javiti kao direktna posledica toga.

Infekcija probavnog trakta

Da bi uspešnije odbila toplotu, koža čoveka biva više prokrvljena nego inače. To kao posledicu ima manjak krvi u organima nego inače. Ukoliko sistem za varenje nema dovoljno krvi, on je oslabljen i sklon je infekcijama kojima se manje uspešno suprotstavlja.

voda iz Dunavskog kanala, koja se inače zimi koristi za hlađenje mašina). Međutim, iako je centralno proizvedeno „daljinsko hlađenje“ u ekološkom smislu pozitivnije nego više malih, pojedinačnih klima uređaja, ono ipak troši struju. Uz to se koriste i posebna sredstva za rashlađivanje koja oštećuju ozonski omotač i pojačavaju efekat staklene bašte. Dakle i ovde moramo da zaključimo - najbolja je ona energija koja se ne koristi, koja nam nije potrebna.

Klima uređaji su dakle svakako „žderači struje“, a i sa zdravstvenog aspekta nisu baš najbolji po čoveka, o čemu svedoči puno ljudi koji su posebno u dužim vremenskim intervalima boravili u klimatizovanim prostorima. Rad klima uređaja svakako treba leti redukovati koliko god je to moguće, a postoje neke mere koje to itekako omogućavaju.

Osenčavanje prozora

Jedan slikovit primer: Kvadratni metar prozora geografski orijentisanog ka jugu zagreva onoliko koliko i jedan konstantno uključen fen za kosu! Kvalitetno osenčavanje prozora redukuje i do 99% toplotu nastalu zračenjem i koja bi bez toga prošla kroz prozorsko staklo u unutrašnjost prostorije. Mogućnosti osenčavanja su višestruke – roletne, žaluzine, a tu su naravno i „prirodna sredstva“ kao što su stabla i generalno zelenilo ispred prozora, kao vid zaštite od prodora toplote iz sunčevog zračenja.

Termički izolovati protiv vrućine

Termički kvalitetno izolovan omotač jednog masivnog objekta može značajno da redukuje temperaturu unutar objekta, u odnosu na slučaj kada takav omotač objekta ne postoji. Dobra i kvalitetna fasadna izolacija je ta koja „hvata i upija“ toplotu, a istovremeno omogućava konstruktivnom delu zida (blok ili beton) da duže ostane površinski hladan. U istraživačkom centru naše grupacije u Austriji („VIVA Forschungspark“, kojim upravlja naša sestrinska kompanija „Baumit“) ustanovljeno je da pri spoljnim temperaturama i do 36°C u unutrašnjosti dobro izolovanih objekata vladaju temperature između 24°C i 27°C. U neizolovanim objektima, zabeleženo je u unutrašnjosti čitavih 30°C. Razlika je očigledna.

Naša grupacija „Austrotherm International“ ima široku paletu termoozolacionih materijala koje proizvodi i nudi na evropskim tržištima. U toj paleti se nalaze i neki proizvodi koji su prilično skupi i kao takvi teško da mogu uspešno da se prodaju u Srbiji i u regionu – svakako ne u nekim značajnijim količinama. Takve proizvode mi u zapadnoj Evropi uveliko prodajemo, ali u tim državama odveć postoje i u praksi se odavno realizuju mere finansijskog subvencionisanja ugradnje kvalitetne termičke izolacije u objekte – da li u formi bespovratnih donacija država (odnosno njenih sastavnih, konstitutivnih jedinica – pokrajina), ili u formi izuzetno povoljnih i atraktivnih kredita za pravna lica ili pojedince. Dok takve mere ne budu uvedene u Srbiji, a tome svakako mora da prethodi menjanje svesti najširih slojeva našeg društva, Austrotherm d.o.o. se trudi da na sve raspoložive načine edukuje sve svoje ciljne grupe i da im konstantno pojašnjava značaj i svrhu kvalitetne termičke izolacije objekata koji se tek grade, ili su ranije izgrađeni, a sad bi mogli da se naknadno termički saniraju. Činjenica da termička izolacija postaje sve bitniji pojam i u letnjim mesecima, kada iz godine u godinu imamo sve veće žege i vrućine, mogla bi nam biti od koristi u svim našim naporima.

EPS-granulat predstavlja ponudu za posebne segmente tržišta

Kada je reč o našim proizvodima, mnogo ljudi odmah pomisli na termoizolacione ploče – na one od belog ili sivog stiropora (EPS / EPS PLUS), ili na one ružičaste, od ekstrudiranog polistirena (XPS). Sa ovim prilogom želimo da podsetimo da je i **EPS-granulat** deo naše ponude, pružajući detalje koji su interesantni i za one koji su poslovno aktivni i izvan građevinske branše.

Austrotherm d.o.o. u svojoj ponudi ima granule EPS-a, i to granule svih 6 kategorija “belog stiropora” od kojih se prave termoizolacione ploče (AA30, AF 60, AF, A100, A120 i A150). Granule se pakuju u vreće, a kapacitet vreće je 2,2 m³. Naše EPS-granule su, u standardnoj ponudi, prečnika od 2mm do 5mm. Kupci mogu kod nas da poruče i granule i većih ali i manjih dimenzija (u nastavku teksta ćete uvideti da izbor dimenzija zavisi od namene), ali isključivo ako su u pitanju veće količine. EPS-granule imaju različita područja primene, a mi ističemo najbitnija:

- proizvodnja lakih betona
- industrija nameštaja
- melioracija zemljišta

Zajedno sa cementom, peskom, vodom i aditivom (plastifikatorom) one čine osnovu za proizvodnju tzv. “lakih betona”, koji u poslednje vreme nalaze sve širu primenu u građevinarstvu - koriste se za izradu pada (kosine) na ravnim krovovima, plivajućih podova, industrijskih toplih podova, kao i za izradu ravnajućih slojeva. Prisustvo EPS-granula, a pri ovoj primeni se koriste granule prečnika od 2mm do 5mm, omogućava da se betonu značajno smanji zapreminska masa (sa 2400 kg/m³ na 400 kg/m³, pa čak i niže), a samim tim i masa cele konstrukcije. Istovremeno se višestruko poboljšavaju termoizolacione karakteristike betona i njegova mehanička obradivost.

EPS granule sve više zadnjih godina nalaze primenu u industriji nameštaja - kao ispunja za izuzetno udobne jastuke (prečnik EPS-granula u ovom slučaju varira od 0,5mm do 1mm), ili kao ispunja za tzv. “lazy bag” fotelje i vreće (prečnik EPS-granula je u tom slučaju od 5mm do 10mm). Osim lazy begova, EPS-granulat se koristi u proizvodnji medicinskih jastuka. S obzirom da je reč o materijalu koju zadovoljava sve ekološke karakteristike i koga 98 % čini vazduh on zadovoljava sve standarde za ovu vrstu primene. Iz naše kompanije je prethodnih godina značajna količina EPS-granulata isporučena firmama koji se bave proizvodnjom ovih jastuka.

Melioracija zemljišta predstavlja skup mera koje se sprovode sa ciljem popravljavanja fizičkih, hemijskih i bioloških osobina zemljišta, kao i stvaranje i održavanje optimalnog vodno vazdušnog režima zemljišta, radi obezbeđenja povoljnih uslova za rast i razvoj gajenih biljaka i postizanje stabilnih prinosa u poljoprivrednoj proizvodnji.

Austrotherm XPS® TOP iz Niša – vizuelno još prepoznatljiviji i prisutniji širom Evrope!

Austrotherm d.o.o. već punih **15 godina** proizvodi u Nišu svoje termoizolacione ploče od ekstrudiranog polistirena (XPS) i do današnjih dana je ostao jedini srpski proizvođač ovakve vrste termoizolacionog materijala. U prethodnih deceniju i po, proizvodnja u Nišu je više puta modernizovana, a pre dva meseca je u potpunosti instalirana i puštena u pogon potpuno nova proizvodna linija. U isto vreme, ružičaste ploče iz Niša su doživele i blago preimenovanje, a ubuduće će na tržištu biti i vizuelno prepoznatljivije, zahvaljujući novom načinu obeležavanja.

Grupacija „AUSTROTHERM INTERNATIONAL“, kao deo austrijskog koncerna „SIH“ (Schmid Industrie Holding), poseduje u Evropi ukupno 4 fabrike za proizvodnju XPS-ploča – u Austriji (Purbah), Nemačkoj (Vitenberge), Rumuniji (Horija) i u Srbiji (Niš). Fabrika u Nišu je, po dužini svog postojanja unutar koncerna, druga po redu, odmah iza matične XPS-fabrike grupacije u austrijskom Purbahu. Od 2005. godine, naše srpsko preduzeće Austrotherm d.o.o. je zaduženo za proizvodnju i plasman ružičastih ploča ne samo na tržište Republike Srbije, već i na tržišta zemalja koje mi iz Srbije, barem kada su u pitanju XPS-ploče, takođe „pokrivamo“, a to su **Bugarska, Severna Makedonija, Crna Gora, BiH, Hrvatska, Slovenija**, a delimično i **Slovačka**, pa čak i **Rumunija** (uprkos činjenici da i tamo postoji naša XPS-fabrika, kolegama iz Rumunije mi isporučujemo ploče većih pritisnih čvrstoća, klase „50“ i „70“).

proizvodni kapaciteti u Nišu. Na ovaj način će ubuduće posebno ojačati naše izvozne aktivnosti – ne samo u gore nabrojane države u koje Austrotherm d.o.o. već godinama izvozi svoje XPS-ploče, već i u zemlje poput **Austrije** (kao logistička podrška našoj austrijskoj fabrici u najvećim sezonskim špicovima), ili **Mađarske** (takođe kao vid logističke podrške našoj austrijskoj fabrici). Kroz investiciju u novu proizvodnu liniju u Nišu, u visini od **3.500.000 €**, zaposlenje je našlo i **15 novih proizvodnih radnika**, koji su u prvim sedmicama boravka na svom novom radnom mestu dobili i kvalitetnu praktičnu obuku.

S obzirom na činjenicu da će ubuduće u Evropi postojati više tržišta na kojima će se „sudarati“ naše XPS-ploče iz Niša sa onima iz fabrike u austrijskom Purbahu, a istovremeno vođeni saznanjem da smo poslednjih godina u Srbiji veliku energiju i sredstva koristili i trošili da na tržištu upoznamo klijentelu i stanovništvo sa činjenicom da postoje manji proizvođači u našem regionu koji, rekli bismo, svesno kopiraju boju naših XPS-ploča želeći da ih tržište „shvati“ kao ploče marke „Austrotherm“, odlučili smo da proces instaliranja nove proizvodne linije u Nišu bude praćen i sa merama **novog obeležavanja** naših XPS-ploča, kao i njihovog **blagog preimenovanja**. Na taj način će ploče iz Niša ubuduće vizuelno biti potpuno identične onima koje izlaze sa naših proizvodnih linija u austrijskom Purbahu ili u nemačkom Vitenbergeu.

Austrotherm d.o.o – poslovna jedinica i fabrika u Nišu

Važnost fabrike u Nišu u kojoj se, da i to kažemo, proizvode i EPS-ploče (stiriopor), je enormna za čitav naš koncern. Čitava jugoistočna Evropa se snabdeva našim XPS-om iz Niša i to je razlog što se u fabricu u Nišu sve vreme ulagalo – pre svega u kvalitet proizvodnje, koji se automatski „preliva“ i na kvalitet samih proizvoda. Ova kalendarska godina ostaje zapisana kao godina sa do sada najznačajnijim promenama vezanim za našu fabricu u Nišu i za tamošnju proizvodnju. Odlukom rukovodstva koncerna, a to je austrijska porodica Šmid (Schmid), kupljena je i u Nišu instalirana potpuno nova proizvodna linija sa kojom će se značajno povećati

Dragomir Ilić, generalni direktor Austrotherm d.o.o, uz novu proizvodnu liniju u Nišu

Sebastijan Horvat (direktor fabrike u austrijskom Purbahu) i Dragomir Ilić (generalni direktor Austrotherm d.o.o.)

Preimenovanje naših XPS-ploča obuhvata dodavanje oznake „TOP“ u pun naziv proizvoda (osim kod onih najtanjih XPS-ploča, debljine 10mm ili 20mm, kod kojih ostaje naziv **Austrotherm Universalplatte**). Uбудuće će se naše ploče debljina ≥ 30 mm, u zavisnosti od klase i površinske strukture, zvati **Austrotherm XPS TOP 30**, **Austrotherm XPS TOP 50** i **Austrotherm XPS TOP 70** (sve tri sa glatkom površinskom strukturom), odnosno **Austrotherm XPS TOP P** (ploča hrapave površinske strukture). Dodavanje oznake „TOP“ ne znači bilo kakvu promenu u odnosu na dosadašnji način proizvodnje u Nišu, ili na kvalitet samih proizvoda. Ta oznaka „TOP“ je svojevremeno, pre par decenija, uvedena u Austriji u trenutku kada je, paralelno sa do tada standardnom proizvodnjom u kojoj se koristio freon kao pogonski gas, započela „ekološkija“ proizvodnja u kojoj se kao pogonski gas koristio ugljen-dioksid (CO_2). Tada su dakle u Austriji postojale dve vrste ploča, u zavisnosti od korišćenog pogonskog gasa, pa iako je ubrzo zatim proizvodnja XPS-ploča uz korišćenje freona potpuno zamrla, oznaka „TOP“ je ostala u nazivu tamošnjih ploča proizvedenih uz korišćenje CO_2 , na neki način simbolišući nove, ekološki potpuno „zdrave“ XPS-ploče, čija proizvod-

nja ni na koji način ne utiče negativno na životnu sredinu i na njeno očuvanje. Kada je u pitanju proizvodnja u Nišu, mi smo od samog početka, dakle od preuzimanja fabrike 2005. godine, koristili samo i jedino CO_2 kao pogonski gas, dakle isključivo ekološki potpuno neupitne ploče. Oznaku „TOP“ tada nismo preuzeli od kolega iz Austrije, ali sada to ipak činimo – iz prostog razloga kako bi izbegli neprijatnu situaciju na evropskim tržištima da nam se tamo pojavljuju ploče različitih naziva (jedne iz fabrike u Nišu, druge iz fabrike u austrijskom Purbahu), iako je reč o pločama potpuno identičnih fizičko-mehaničkih karakteristika, proizvedenih po istovetnoj tehnologiji i uz korišćenje istovetnih sirovina.

Novo obeležavanje naših XPS-ploča je sa jedne strane usledilo zbog izjednačavanja načina obeležavanja sa onim kako to čine kolege u Austriji, a sa druge strane nam je ono itekako dobro došlo da se još uspješnije suprotstavimo pokušajima da se neke XPS-ploče koje se s vremena na vreme mogu videti u Srbiji shvate pogrešno kao ploče marke „Austrotherm“ - samo zbog njihove ružičaste boje, u nijansi koja je potpuno identična boji naših XPS-ploča! Sada takvih zabuda neće biti ni u teoriji ni u praksi, s obzirom da ćemo ubuduće imati veliki ispis na XPS-pločama koji prikazuje kako naš kompanijski logo, tako i puno ime proizvoda i još par tehničkih detalja.

Velike „jumbo-palete“ (12 pakovanja) sa prepoznatljivim brendom XPS-ploča

Sa novim obeležavanjem nismo stali samo na pojedinačnim XPS-pločama, već smo ga proširili i na **pakovanja**. Ona su dobila novu **samolepljivu etiketu** koja će zameniti dosadašnju deklaraciju. Sem toga, velike, tzv. „jumbo-palete“ (čine ih 12 pojedinačnih paketa XPS-ploča na jednoj paleti, uvijenih u dodatnu streč-foliju, otpornu na UV-zračenje) imaće po celom svom obimu **traku** sa prepoznatljivim logoom „Austrotherm“ živih boja, pa će naša robna marka na taj način biti prepoznatljiva i uočljiva i sa velikih distanci.

Na kraju ovog teksta i podatak da je Austrotherm d.o.o. uložio značajna sredstva i u **nova eksterna ispitivanja** svojih XPS-ploča iz Niša, nakon instaliranja nove proizvodne linije. Obavili smo ih kako u zemlji (IMS a.d. Beograd), tako i u inostranstvu (FIW Minhen / Nemačka), što će reći da naše proizvode i njihov kvalitet prate i potvrde relevantnih i ovlašćenih instituta. U tom smislu smo i našu internu dokumentaciju (tehnički listovi, izjave o karakteristikama) adaptirali u skladu sa tim.

Datum proizvodnje i proizvodni kod se unose neposredno pre štampanja etikete

„IZO-TIM“ – faktor dobre tržišne pozicije našeg brenda u Braničevskom okrugu

Austrotherm d.o.o. već punih 15 godina saraduje sa g-dinom **Gojkom Stevanovićem**, čije ranije preduzeće „Izolator“, a danas „IZO-TIM“ sa sedištem u Požarevcu, predstavlja sve vreme našeg značajnog „igrača“ u tržišnoj „utakmici“ koja se konstantno odigrava u Požarevcu i u čitavom Braničevskom okrugu. Pružajući ovom partneru prostor u našem magazinu, želimo i da mu se zahvalimo na dosadašnjoj kvalitetnoj poslovnoj saradnji.

Gojko Stevanović

AUSTROtimes: Vaše pređašnje preduzeće koje se zvalo „Izolator“ bilo je poznato u Požarevcu, u kojem vodimo ovaj razgovor, i pre nego što su naše dve kuće započele sa saradnjom?

G.S: To je tačno, pošto je „Izolator“ nastao još 1999. godine. To je bilo preduzeće u formi samostalne trgovinske radnje, a firma je preimenovana 2005. go-

dine u „IZO-TIM“, kada smo istovremeno postali i „doo“. Sve to što se desilo 2005. godine ima veze sa našom odlukom da počnemo i sa uvozom proizvoda. Nakon preimenovanja i promene tipa preduzeća, bavili smo najpre trgovinom pre svega hidroizolacionih materijala i laminata, a od 2006. godine počinjemo u naš prodajni asortiman da uvodimo i termoizolacione materijale.

AUSTROtimes: Pristižući na ovo Vaše veliko stovarište, smešteno na uzvišenju iznad centra Požarevca, primetili smo dva maloprodajna objekta u gradu na kojima stoji natpis „Izolator“.

G.S: To je svesno tako ostavljeno, jer kako ste i sami već konstatovali – taj brend je u Požarevcu prepoznatljiv i nema razloga da ne koristimo benefite iz toga.

„IZO-TIM“ danas upošljava 23 čoveka u stalnom radnom odnosu. Oni su zaposleni na glavnom stovarištu (**Bože Dimitrijevića 112 u Požarevcu**), kao i u dva maloprodajna objekta u centru grada. Na temu odabrane strategije nastupa na tržištu, naš sagovornik kaže sledeće:

G.S: Nama jeste poslovni fokus usmeren na Braničevski okrug, ali smo mi aktivni i izvan njega. Imamo vrlo kvalitetnu saradnju sa izvođačima građevinskih radova, a objekti u izgradnji na kojima su oni aktivni prostiru se širom Srbije. Robu isporučujemo izvođačima i našim dostavnim vozilima (3 kamiona i 2 kombija), a ukoliko oni sami dolaze i podižu robu kod nas, svakako smo dobro opremljeni da njihova vozila brzo i kvalitetno utovarimo i otpremimo.

AUSTROtimes: Primetili smo na Vašem stovarištu veliki broj artikala – kako najrazličitije vrste građevinskih materijala, tako i sanitarnu opremu i razne artikle za opremanje i uređenje kućnih enterijera. Nas pre svega interesuju građevinski materijali, pa nam recite šta od njih najviše prodajete?

G.S: Rekao bih da dominiraju 4 grupe proizvoda. To su termoizolacioni materijali, hidroizolacije, krovni pokrivači i materijali za završne radove u građevinarstvu.

AUSTROtimes: Možete li našim čitaocima opisati početak naše saradnje, kako je zapravo do nje došlo?

G.S: Vašeg generalnog direktora, g-dina Dragomira Ilića, poznajem lično još od 2001. godine, praktično od momenta kad se Vaša kuća pojavila u Srbiji. U tom trenutku sam bio poslovno angažovan u preduzeću koje je saradivalo sa vama konkurentskom kućom (reč je o preduzeću „Delta matik“ iz Niša – opaska redakcije „AUSTROtimes“-a), ali smo već 2003. godine počeli stiropor da kupujemo istovremeno i od konkurentске kuće i od vas. Posle se tržišna situacija u Srbiji iskristalisala u tom smislu da ste Vi 2005. preuzeli do tada konkurentске pogone u Nišu i u Srbobranu, pa je bilo sasvim logično da ste od tog trenutka postali naš jedini dobavljač EPS-a (stiropora). Ako ne grešim, negde od 2009. godine smo počeli da kupujemo i Vaš XPS (ploče od ekstrudiranog polistirena) i od tada do danas mi imamo saradnju čiji obim iz godine u godinu raste, verujem na obostrano zadovoljstvo.

Objekt „Evrotrgovina“ 1, Požarevac

Objekt „Evrotrgovina“ 2, Požarevac

„IZO-TIM“ danas u svojoj ponudi kupcima nudi kompletan proizvodni asortiman Austrotherm d.o.o. Osim standardnih EPS- i XPS-ploča, na prodajnim mestima ovog našeg partnera naći ćete i EPS-ploče za podnu zvučnu izolaciju, ploče za sistem podnog grejanja, „monta“ elemente od stiropora, a u više navrata je prodavan i naš EPS-granulat.

AUSTROtimes: Kakav status uživamo kod Vas u poređenju sa našom konkurencijom i zašto je on baš takav?

G.S: Vaš brend je najzastupljeniji kod nas kada pričamo generalno o termoizolacionim materijalima. Ako posmatramo samo stiropor kao proizvod, naš ste većinski partner sa oko 60%-65% prisutnosti. Ukoliko pričamo o XPS-u, već godinama ste naš jedini dobavljač. Status kojeg imate kod nas je takav zbog toga što ste se dokazali pouzdanim za saradnju i što imate kvalitetne proizvode.

AUSTROtimes: Naš najprodavaniji proizvod kada je u pitanju stiropor je onaj koga zovu „fasadni stiropor“ (Austrotherm EPS AF). Koje debljine ovih ploča se u svako doba mogu pronaći kod Vas, a koje debljine naručujete kod nas samo po upitu kupaca?

G.S: Ovo je kraj u kojem živi jako puno gastarbajterskih porodica, čiji članovi žive i rade u Nemačkoj, Francuskoj, Austriji, Švajcarskoj ili Italiji. Tamo se ni ne pomišlja na fasadnu izolaciju od stiropora ispod 15cm debljine. Kod nas još uvek nije baš tako, ali primećujemo veću potražnju za većim debljinama. Rekao bih da preko dve trećine onih koji kupuju fasadni stiropor traže debljinu od 10cm ili veću. Iz ovoga možete izvući zaključak da kod nas stalno na stovarištu imamo sve debljine do 15cm.

AUSTROtimes: Vaš dobavljač je, kada su u pitanju proizvodi iz praškasto-tečnog pro-

grama (fasade, glet mase, građevinski lepkovi itd.), između ostalih „Baumit d.o.o. Reč je o našoj sestrinskoj kući, koja ima izuzetno jaku i domaću konkurenciju u Srbiji. Kako se ovi proizvodi kotiraju kod Vas?

G.S: Proizvodi „Baumit“ se odlično prodaju. Ovaj brend je jako poznat i priznat širom Evrope, a ja ponavljam da ovde imamo vrlo jak uticaj gastarbajtera.

AUSTROtimes: Za „Baumit“ vas pitamo pre svega zbog postojanja našeg zajedničkog fasadnog sistema koji ima tzv. ETA-sertifikat, a usled činjenice da je došlo do za nas povoljne modifikacije srpskog protivpožarnog pravilnika koji sada dopušta primenu stiropora na fasadama stambenih i poslovnih objekata sve do 22m visine - ukoliko je stiropor „upakovan“ u sertifikovani fasadni sistem.

G.S: Primetili smo već praktične i pozitivne efekte modifikacije protivpožarnog pravilnika. Trebovanja fasadnog stiropora su dodatno uvećana, tim pre što izvođači fasaderskih radova zaista vole stiropor - kao materijal koji je lagan za manipulisanje i jednostavan za ugradnju.

Naše stručno lice odgovara na pitanja

Na pisma odgovara:
Sava Milošević, master inž. arh.
konsultant za tehnička pitanja

Rođen je 1964. u Beogradu, gde se u potpunosti školovao, sve do sticanja zvanja *diplomirani inženjer arhitekture* (danas *master inženjer arhitekture*), nakon uspešnog završetka studija na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Svoja prva profesionalna, radna iskustva Sava je sticao u preduzećima „CEP“ i „EKO PLAN“ (kao projektant saradnik), da bi zatim u kompaniji „VIZANTIN ART CENTAR“ zauzeo poziciju glavnog projektanta i šefa biroa. Nakon toga prelazi u Arhitektonsko-tehničku školu u Beogradu, gde je bio zaposlen kao profesor više stručnih predmeta, a nakon toga i pomoćnik direktora ove stručne obrazovne ustanove.

U kompaniju Austrotherm d.o.o. Sava dolazi u leto 2006. godine i od početka svog rada pa do danas se bavi konsultantskom delatnošću, pružajući tehničku podršku (vezanu za pravilnu primenu i ugradnju proizvoda „Austrotherm“) onim ciljnim grupama na koje je u svom radu najviše usmeren, a to su - investitori, projektanti i izvođači radova. Praćenje objekata u novogradnji i termička sanacija od ranije postojećih objekata, odnosno konstantno obogaćivanje liste naših referentnih objekata u tom smislu je takođe deo svakodnevnih zaduženja Save Miloševića.

Imate li i Vi pitanje nas?

Pišite nam, potražite savet!

Austrotherm d.o.o.
predstavništvo Beograd
SRB - 11030 Beograd
Arčibalda Rajsa 27

sava.milosevic@austrotherm.rs

Dragan Stanisavljević (Zaječar): Molim Vas da mi razjasnite da li Vaš proizvod Austrotherm EPS AF PLUS može da se iskoristi za izolaciju krova između rogova / merteka. Krov preko rogova / merteka ima OSB ploče, debljine 12mm, paropropusnu foliju, kontra letvu, letvu i crep. Taj stiropor sam do sada koristio kao izolaciju ravne ploče ka negrejanom potkrovlju, međutim sada od potkrovlja želimo da napravimo prostor za boravak, pa bih pomenuti prostor iskoristio isti za izolaciju krova.

ODGOVOR S. Milošević: Austrotherm EPS AF PLUS, tzv. „sivi grafitni stiropor“ je odličan izolator, 20-25% bolji izolator od klasičnog, belog stiropora iste klase. Iako mu je prvenstvena namena termička izolacija fasada, može se postavljati i između rogova, čak bih ga lično i preporučio za tako nešto. Seče se „knap“ u odnosu na prostor između rogova, kako biste taj prostor što bolje ispunili termoizolacionim materijalom. Važna napomena: obavezno preko stiropora, znači iznutra, sa takozvane tople strane termoizolacije, postavite pvc-foliju (običan najlon, možete ga kupiti u svakoj farbari). Ova folija će obaviti funkciju parne brane, odnosno sprečiti da para prodre u termoizolaciju, čime bi se umanjila funkcionalnost termičke izolacije. Preko folije onda, kao završnu obradu, postavljate gips ploče, lamperiju, ili nešto treće što ste zamislili u tom enterijeru.

Predrag Nikić (Crna Gora): Molim Vas za pomoć oko izolacije krova. Reč je o ravnom krovu koji

postoji 50-ak godina, a površine je oko 130 m². Na tom ravnom krovu bila je odrađena samo hidroizolacija kondorom, sa peskarenim gornjim delom, kao zaštita od sunčevog zračenja. Još nigde nije prokapalo, ali je ta hidroizolacija do trajala i veme je da se stavi nova. Mislio sam da krajnje pojednostavim stvari i to uradim na sledeći način: na postojeću ploču prvo bih postavio tvrdopresovani stiropor, ili stirodur debljine 10 cm. Preko stiropora ili stirodura bih posložio OSB table, preko kojih bi postavio kondor debljine 4 mm, u dva sloja, zatim zaštitu od geotekstila 300g, a preko toga pesak, kao fizičko opterećenje. Kakvo je Vaše mišljenje, šta Vi predlažete? Interesuje me naravno i cena po m². Još samo da napomenem da bi krov trebalo da bude prohodan, zbog servisiranja solarnog grejanja za vodu.

ODGOVOR S. Milošević: Predlažem Vam najpre da ništa ne dirate i ne skidate. Postojeća hidroizolacija će dobiti funkciju parne brane. Preko nje postavite direktno termoizolaciju i to proizvod Austrotherm EPS A120 ili Austrotherm EPS A150 („tvrđi stiropor“, namenjen između ostalog i za ravne krovove). Što se tiče debljine termoizolacije, nije dovoljna debljina od 10cm. Shodno Pravilniku o energetske efikasnosti još iz 2011. godine, debljina termoizolacije u području ravnog krova bi trebalo da bude 25-30cm. Preko termoizolacije treba da postavite geotekstilnu foliju, a preko te folije neku hidroizolacionu pvc-membranu. Na kraju postavite sloj pranog šljunka u debljini od 7-8cm, kao balast. To bi bilo idealno.

Vladan Jeremić (Knjaževac): Imam kuću površine oko 250m². Pre dvanaest godina sam uradio izolaciju sa Vašim fasadnim stiroporom debljine 5cm, što se u to vreme smatralo dovoljnim kao

o primeni i ugradnji naših proizvoda

fasadna izolacija. Ta izolacija je odličnom stanju danas - nema oštećenja, nema pukotina, sve deluje dobro. Sada bih želeo da postavim dodatnu izolaciju, da termoizolacioni sloj bude ukupne debljine barem 15cm. Da li je moguće postaviti novu kontaktnu izolaciju preko postojeće i da li se u tom slučaju može pojaviti neki problem? Koji tip fasadne termoizolacione ploče Austrotherm mi preporučujete? Takođe, molim za pomoć oko izbora lepka za stiropor, armaturne staklene mrežice i podloge za završni sloj.

ODGOVOR S. Milošević:

Dodatnu termo fasadu je moguće uraditi preko postojeće, to i treba da uradite, pošto 5cm termoizolacije nije dovoljno bilo ni tada, ali su takve bile navike ljudi. Savi-tujem Vam da ovog puta uradite kontaktnu termo fasadu preko postojeće koristeći Austrotherm EPS AF PLUS, debljine 8cm. U tom slučaju će Vaš termoizolacioni sloj na fasadi imati ukupnu debljinu od 13cm, ali je efekat „dograđenog“ sloja od grafitnog, sivog stiropora istovetan efektu klasične ploče Austrotherm EPS AF debljine 10cm, znači dobićete ono što ste želeli. Inače, što se tiče termoizolacionih materijala važi pravilo „što deblje, to bolje“, tako da nećete pogrešiti ukoliko ugradite i veću debljinu – ako ste naravno u mogućnosti. Što se tiče ugradnje, postupak je isti kao i prošli put, jedino morate postojeću fasadu pre lepljenja novih tabli otprašiti, oprati, osušiti i obavezno premazati prvo nekim prajmerom tj. podlogom, pa tek onda pristupiti lepljenju novih tabli. Naravno, koristite sve potrebne lajsne – početnu, ugaonu, okapnu i prozorsku. U Vašem slučaju je tiplovanje obavezno, jer je reč o sanaciji. Na Vašem mestu bih novu kontaktnu termo fasadu lepio nekom niskoekspandirajućom poliuretanskom

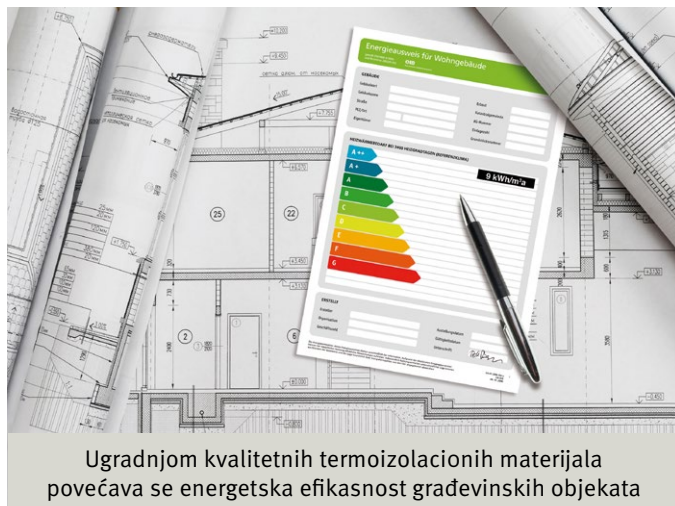

penom, pošto je lagana, sama po sebi je termoizolacioni materijal, brzo vezuje i jako lepi. Možete je koristiti jer se table lepe na idealno ravnu površinu, a to je postojeća fasada. Ponavljam, tiplovanje je obavezno. Izbor fasade je samo Vaš izbor, a mi Vam preporučujemo neku od visokokvalitetnih fasada naše sestrinske kuće „Bau-mit“. Kod njih možete nabaviti i sve prateće materijale, uključujući i adekvatne tiplove. Kod tiplova morate voditi računa da oni budu dovoljne dužine, a to u konkretnom slučaju, ako se oslonite na moju preporuku, znači barem 17-18cm, pošto oni treba da „uđu“ jedno 4-5cm u konstruktivni deo zida.

Link projekt d.o.o. (Beograd): Molim za stručno mišljenje o primeni XPS-ploča kao izolacije u spoljnim „sendvič-zidovima“, u stambenim objektima. Pretpostavljeni sastav spoljnog zida, gledano od unutra ka spolja, bio bi - malter, opekarski blok, XPS, klinker (fasadna) opeka.

ODGOVOR S. Milošević: Apsolutna moja preporuka ide u korist Austrotherm XPS TOP 30 (naša ploča od ekstrudiranog polistirena, glatke površinske strukture). Izvođači je često postavljaju prilikom formiranja spoljnog „sendvič zida“. Redosled slojeva koje ste naveli je korektan.

Ugradnjom kvalitetnih termoizolacionih materijala povećava se energetska efikasnost građevinskih objekata

Proračunom fizike treba da se odredi debljina XPS-a, ali svakako ne treba da bude manja od 10cm. Nije potrebna nikakva parna brana, pošto je XPS sam po sebi parna brana, jer ima skoro 100% zatvorenu ćelijsku strukturu. Našu XPS-ploču svakako lepите na konstruktivni

deo zida, znači na opekarski, tzv. „giter“ blok. Možete je lepiti kako cementnim lepkom, tako i nekom niskoekspandirajućom penom („pur pena“, namenjena i za lepljenje EPS-a i XPS-a). Bolje je lepiti ovim lepkom, jer je poliuretanska pena i lepak, ali i dodatni termoizolacioni material koji se lako obrađuje, brzo deluje (vezuje) itd. Napominjem Vam da je jako bitno da termoizolacione ploče lepите, a ne samo da ih ubacujete u slobodan prostor fasadnog „sendvič-zida“. Dešava se da neki majstori samo ubacuju termoizolacione ploče u taj međuprostor namenjen termoizolaciji i tada je termoizolacija samo prislonjena na blok (ili čak koso prislonjena), pa nemamo efekat termoizolacije koji je potpun samo kada je termoizolacija čvrsto zalepljena.

DHC inženjering (Objekat: Opšta bolnica u Zemunu): Gradim kuću i u projektu imam poziciju za podnu izolaciju debljine 10cm, stirodur ili stiropor. Zbog cene bih se odlučio za stiropor, ali ne znam da li imate stiropor koju može da se postavi ispod betonske košuljice. Molim Vas za savet.

ODGOVOR S. Milošević: U našem proizvodno prodajnom program za podove imamo tri vrste podnog EPS-a i to svrstanih po njihovoj nosivosti, pa se tako i primenjuju na objektima :

- Austrotherm EPS A100 (pritisna opteretivost do 2 t/m²)
- Austrotherm EPS A120 (pritisna opteretivost do 3 t/m²)
- Austrotherm EPS A150 (pritisna opteretivost do 4 t/m²)

Za Vaš stambeni objekat je sasvim dovoljan podni stiropor Austrotherm EPS A100. Preko njega izlite košuljicu i to je više nego dovoljna nosivost. Moj predlog i sugestija je da ukoliko je ploča na zemlji tj. prva ploča na terenu, da onda ipak umesto stiropora postavite Austrotherm XPS TOP 30. Njega preporučujem ne samo zbog

nosivosti (ona je ogromna i iznosi čak 13 t/m²), već zbog eventualne vlage na koju je on potpuno otporan, tj. kapilarno ni malo ne upija vlagu i vodu.

Ljubomir Đurković (Novi Beograd): U potkrovlju moje kuće želeo bih da postavim laminat (debljine 12mm), a ispod bih stavio Vašu XPS-ploču debljine 30mm. Laminat bih postavio bez izlivanja cementne košuljice, znači direktno laminat na XPS. Pre toga bih sa samolivom idealno izravnao ploču i tek onda bih zalepio XPS-ploču. Razlog zašto bih ovako radio je taj da mi je raspoloživa visina limitirana na 45mm. Molim Vas za savet i unapred Vam zahvaljujem.

ODGOVOR S. Milošević: Nije problem da izbegnete košuljicu u nedostatku prostora, tj. visine, ali svakako koristite našu ploču Austrotherm XPS TOP 30. Obavezno je samo da kada izravnaete ploču nivelir masom, postavite prvo pvc-foliju, preko cele površine ploče. Našu ružičastu XPS-ploču ne morate da lepите, samo preko nje postavite onu foliju koju ste dobili uz laminat kada ste ga kupili. Ovo se do sada pokazalo kao odličan način postavljanja, pri čemu se izbegava izlivanje košuljice, a postiže se, kao dodatni efekat, i odlična zvučna izolacija.

Naši novi referentni objekti u Srbiji

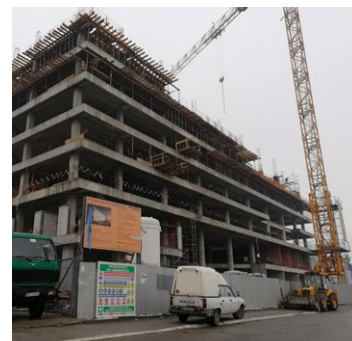
Zadržavamo običaj da u svakom broju našeg magazina predstavljamo nove reference. U ovom broju predstavljamo „zvučne“ reference iz srpske metropole, kao i interesantne građevinske objekte koji se grade na severu, istoku i jugu naše zemlje.

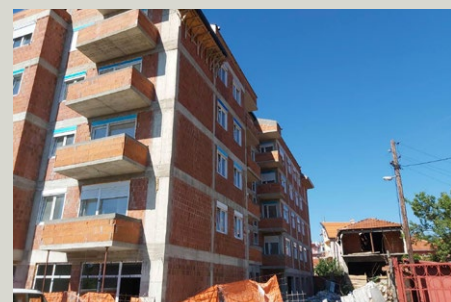
Naziv objekta: Kineski kulturni centar
Lokacija objekta: Novi Beograd, Trešnjinog cveta
Izvođač: Energoprojekt a.d, Novi Beograd
Investitor: Empiret d.o.o., Beograd
Veličina objekta: 32.315,09m²
Ugrađeni proizvodi:

- Austrotherm XPS TOP 30**, d=3cm, 18m³
- Austrotherm XPS TOP 30**, d=4cm, 106m³
- Austrotherm XPS TOP 30**, d=5cm, 70m³
- Austrotherm XPS TOP 30**, d=12cm, 336m³

Pozicija: podovi, grede, temelji

Naziv objekta: Stambeni objekat
Lokacija objekta: Vranje
Investitor: „MM Eco stan“, Vranje
Partner/dobavljač: „Noke“, Vranje
Ugrađeni proizvodi:
Austrotherm EPS AF, d=10cm, 2.500m²
Pozicija: fasada

REFERENTNI OBJEKTI

Naziv objekta: Ušće Tower Two

Lokacija objekta: Novi Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 4

Izvođač/partner: „Energogroup“, Neznanog junaka 7

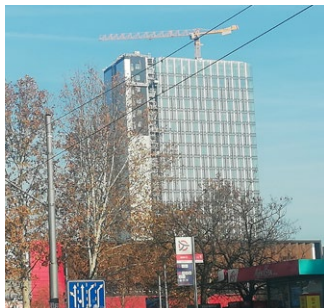
Investitor: „MPC Properties“

Ugrađeni proizvodi:

Austrotherm EPS A 120,

d=4cm, 5cm, 10cm, 15cm i 20cm (10cm + 10cm), 800m³

Pozicija: pod i krov

Naziv objekta: Industrijski kompleks XINGYU

Lokacija objekta: Niš, Bubanj

Izvođač/partner: „Konstruktor konsalting“ d .o.o., Beograd

Investitor: „Xingyu automotive lighting system“

Veličina objekta: 47.000m²

Ugrađeni proizvodi:

Austrotherm XPS 50, d=5cm, 4.200 m²

Pozicija: pod

Naziv objekta: „Lidl“

Lokacija objekta: Zaječar

Izvođač/partner: „Gia“, Beograd

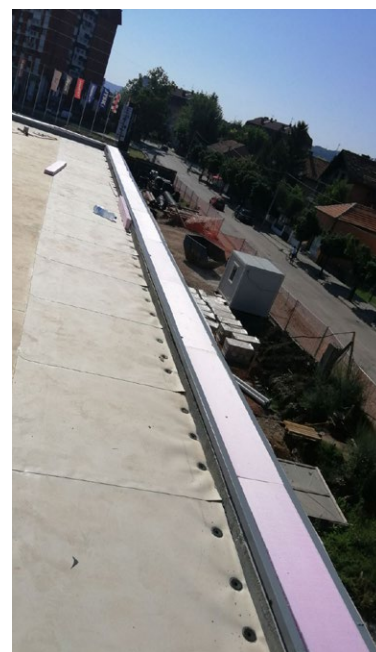
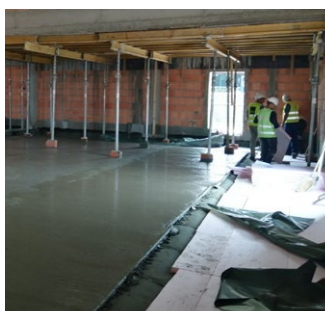
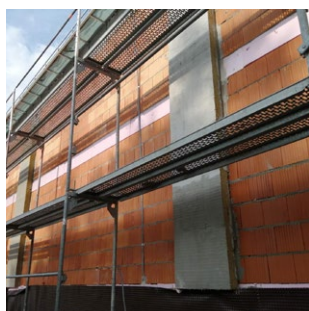
Investitor: „Lidl Srbija kd“

Veličina objekta: 2.550,34m²

Ugrađeni proizvodi:

Austrotherm XPS 30, d=5cm, 924 m²

Pozicija: pod

Naziv objekta: Biogasno postrojenje za proizvodnju električne energije, Novo Miloševo , snage 1200 kW

Lokacija objekta: Novo Miloševo

Izvođač: „Eko gradnja“, Zrenjanin

Investitor: Pepo Energy“ d.o.o, Novo Miloševo

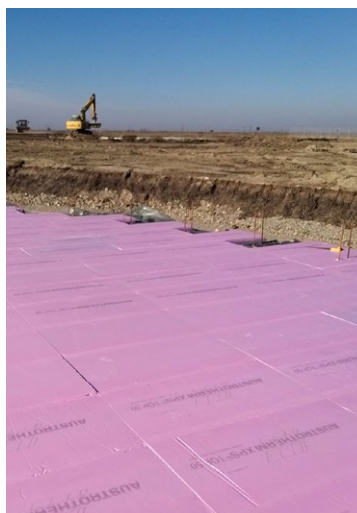
Ugrađeni proizvodi:

Austrotherm XPS 50 , d= 8cm, 120m³

Pozicija:

termoizolacija temeljne ploče primarnog fermentora, prečnika 26m, visine 8m;

termoizolacija temeljne ploče sekundarnog fermentora, prečnika 30m, visine 8m

Naziv objekta: Industrijski objekat „ZF E-Mobility“

Lokacija objekta: Pančevo

Izvođač/partner: „Energogroup“ d.o.o., Beograd

Ugrađeni proizvodi:

Austrotherm EPS A120 , d=5cm, 200m³

Austrotherm XPS 30 , d=5cm, 220m³

Pozicija: pod

„BIG PROMET” – dugogodišnji i pouzdan partner iz Svilajнца

Austrotherm d.o.o. je već dve decenije ubedljiv lider na tržištu Srbije, pa i šire u regionu, kada je u pitanju plasman građevinskih termoizolacionih materijala od ekspaniranog (EPS) i ekstrudiranog polistirena (XPS). Značajan deo zasluga za naš uspeh na tržištu imaju naši stalni i dugogodišnji partneri - pre svega **trgovci građevinskim materijalima** preko kojih se naši proizvodi plasiraju do investitora i izvođača građevinskih radova, ali i do pojedinaca kao krajnjih kupaca. Preduzeće „BIG PROMET“ iz Svilajнца je jedan od takvih naših partnera, kojem i na ovaj način ukazujemo dužnu pažnju.

Milan Biga

Naš sagovornik je g-din Milan Biga, vlasnik i direktor ovog preduzeća iz gradića u centralnoj Srbiji. Po obrazovanju je diplomirani ekonomista, a preduzeće se može smatrati porodičnim biznisom, jer je više članova porodice vlasnika aktivno uključeno u njegovo poslovanje.

AUSTROtimes: Molimo Vas da nam na početku kažete koju reč o istorijatu i profilu Vašeg preduzeća.

M.B.: Naše prvo preduzeće se zvalo „BT promet“ i osnovano je još 2001. godine. Bavimo se, evo već skoro dve decenije, trgovinom na veliko i malo, pri čemu apsolutni akcenat stavljamo na građevinske materijale. Osim stiropora i XPS-a, trgujemo još i sa kamenom i mineralnom vunom, građevinskim lepkovima, svim vrstama završnih fasadnih slojeva, glet masama, mašinskim malterima, gips karton pločama, OSB pločama, bojama, lakovima, hidroizolacijama, a tu su i farbarsko-molerski alati, HTZ oprema itd.

AUSTROtimes: Ko su danas Vaš klijeti, tj. kupci?.

M.B.: Naša klijentela je veoma šarolika. Mi redovno snabdevamo i manje trgovce građevinskim proizvodima, zatim građevinska preduzeća najrazličitijih struktura, izvođače svih vrsta građevinskih, a posebno završnih građevinskih radova, a imamo u našoj sredini i veliki broj pojedinačnih kupaca. Podsetiću da je naš kraj poznat po velikom broju gasarbarjtera koji često dolaze kući i tu ne retko vole sami da „majstorišu“ oko svojih kuća, na svojim posedima.

AUSTROtimes: Šta „BIG PROMET“ danas kao preduzeće poseduje?

M.B.: Danas možemo da se pohvalimo prodavnicom veličine 150m², kao i magacinskom halom veličine 1.250m². Posedujemo i više kamiona sa istovarnim rampama, jedan kamion bez rampe, kao i manja dostavna vozila kao što su kombi, „pick up“ i „caddy“.

AUSTROtimes: Otkad saradujete sa našom kućom i kako je došlo do početka naše međusobne saradnje?

M.B.: Ne mogu sada tačno da se setim, ali mislim da smo samo jedan kraći period mi postojali na tržištu, a da nismo saradivali sa Vama. Taj period je bio neposredno po našem osnivanju 2001. godine, pa

možda samo u narednih godinu-dve dana. Sećam se otvaranja Vaše prve fabrike stiropora u Valjevu, negde baš u ovo doba 2003. godine, i znam da smo već tada uveliko bili Vaš kupac, dakle još dok ste proizvode uvozili iz inostranstva. Što se tiče načina uspostavljanja naše saradnje, do nje je došlo pre svega kvalitetnim radom Vaše prodajne službe na terenu. Ti ljudi su nas uverili u snagu svojih argumenata i mi smo prepoznali svoj interes da prodajemo Vaše termoizolacione materijale. Vi ste poznati po tome da imate malu fluktuaciju ljudi u Vašim redovima, da Vas zaposleni samo u baš retkim slučajevima napuštaju, pa tako i mi ovde u centralnoj Srbiji i posle 15 ili 20 godina i dalje saradujemo sa istim onim ljudima iz Vaših redova sa kojima smo svojevremeno zaključili saradnju. Mislim da je to činjenica koja Vama itekako ide u prilog u poređenju sa konkurencijom.

AUSTROtimes: Drago nam je da ovakve stvari čujemo o nama i da se tako izražavate o našim zaposlenima. Znači li to da i dalje nameravate da na nas gledate kao na svog glavnog dobavljača termoizolacionih materijala?

M.B.: Apsolutno. Kada je u pitanju XPS, Vi niste samo naš glavni već ste naš jedini dobavljač tog tipa termoizolacije. Kada je u pitanju stiropor (EPS), tu je situacija samo neznatno drugačija, s obzirom da možda samo par procenata našeg količinskog prometa stiropora čine proizvodi Vaših konkurenata, a usudio bih se da kažem da su tu u pitanju samo retki izuzeci kada je kupcu najvažnije da dobije najjeftiniju stiropornu ploču.

AUSTROtimes: Pa dobro, mislim da možemo biti jako zadovoljni sa tom Vašom konstatacijom, posebno u svetlu činjenice da Austrotherm d.o.o. svesno nikada nije želeo da bude najjeftiniji na tr-

žištu, iako bi u određenim momentima snaga naše internacionalne grupacije to sebi mogla da priušti u Srbiji. Umesto toga, birali smo isključivo veći kvalitet proizvoda i kvalitetniju logistiku i uslužnost na tržištu. Tu opet dolazimo do kupaca. Primećujete li njihov pojačan interes za termoizolacione materijale u odnosu, recimo, na period od pre 10 ili više godina? Primećujete li neke njihove drugačije navike danas, u odnosu na nekad?

M.B: *Odgovor je potvrđan na oba Vaša pitanja. Naši kupci danas više znaju o termoizolaciji, bolje poznaju materijale nego kada smo mi započinjali sa našim porodičnim biznisom. To nam sa jedne strane olakšava posao jer kupac ulazi u našu prodavnicu tačno znajući šta želi. U isto vreme, edukovani kupci zahtevaju i našu bolju obučenost u smislu kvalitetnog savetovanja i nuđenja možda i nekih alternativnih rešenja u određenim situacijama. Najočiglednija promena u navikama kupaca je debljina termoizolacionih ploča koja se od nas traži. Danas retko ko postavlja na fasadu stiropor od 5cm ili čak još manju debljinu, a to je nekada bilo bukvalno pravilo u Srbiji. Mi danas ne bi kvalitetno opstali na tržištu da nemamo u svakom trenutku na našim prodajnim mestima fasadni stiropor debljina od 8cm, 10cm, 12cm, a najčešće i 15cm. To kupci jednostavno svakodnevno traže da kupe, mi takve ploče moramo uvek da imamo na raspolaganju i tu nema diskusije. Dao sam samo jedan eklatantan primer, ali se to odnosi na druga područja, a ne samo na fasadu. Recimo kada su u pitanju temelji ili krovovi – debljine Vaših XPS-ploča od 8cm, 10cm ili 12cm se sve više traže i to je trend kojeg primećujem ne od juče.*

AUSTROtimes: Pomenuli ste edukovanost klijentele, pa bismo još malo ostali na toj temi. Znaju li Vaši kupci po pravilu razliku između EPS-a i XPS-a, odnosno zbog čega je zapravo XPS višestruko skuplji?

M.B: *Da ste me ovo pitali pre 10 ili 15 godina, rekao bih da manjina to zna a da većina kupaca to ne zna. Danas je upravo obrnuto. Živimo u vremenu u kojem su društvene mreže izuzetno dobile na značaju, komunikacioni kanali su postali brojniji i generalno dostupniji ljudima, a verovatno se i Vi proizvođači materijala trudite danas više nego ikada ranije da dostavite na razne načine što kvalitetnije i što obimnije informacije o Vašim proizvodima. Mene danas uopšte ne iznenađuje da od kupca čujem da glavna prednost XPS-a u odnosu na EPS nisu nešto značajno bolja termoizolaciona svojstva, koliko njegova pritisna opteretivost i otpornost na vlagu i vodu.*

AUSTROtimes: Ovo što ste rekli u svojim odgovorima na naša poslednja dva pitanja nam jako puno znači, pošto puno energije, pa i finansijskih sredstava, ulažemo u edukaciju ljudi – na najrazličitije načine, praktično svakodnevno u obavljanju našeg posla. U tom smislu planiramo, čim se situacija oko ove globalne pandemije poboljša i ona prestane sve nas zajedno da muči, da nastavimo sa našim tehničkim prezentacijama, u organizaciji sa Vama kao našim partnerima – u Vašim sredinama i za Vašu klijentelu.

M.B: *To podržavam maksimalno. Iskustva sa takvih prezentacija su odlična. Posebno je ljudima bilo interesantno kad od Vaših tehničkih lica dobiju prezentovane detalje iz primene i ugradnje, sa kvalitetnim skicama i savetima.*

AUSTROtimes: Ima li većih objekata u Svilajncu ili okolini koje su zajedničke, Vaše i naše reference?

M.B: *Puno je škola i fabrika u ovoj sredini u koje su ugrađeni Vaši materijali, a mi ih isporučili na objekte. Trenutno su građevinske aktivnosti kod nas zamrle u smislu gradnje takvih vrsta objekata, ali sam uveren da će se to promeniti ponovo nabolje. Što se individualne gradnje i restauracija tiče, taj obim posla nikada ovde nije opadao.*

AUSTROtimes: Naše poslednje pitanje je šta Austrotherm d.o.o. može i treba da izmeni ubuduće u načinu svog poslovanja i generalnog nastupa na tržištu, kako bi saradnja sa partnerima kao što ste Vi bila još kvalitetnija i uspešnija?

M.B: *Ja bih Vas samo zamolio da ostanete takvi kakvi ste svih ovih godina i ukoliko u tome uspete, uveren sam u dalji prosperitet kako Vas, tako i nas koji smo uključeni u plasman Vaših proizvoda na srpsko tržište građevinskih materijala.*

Omaž građevinskom pioniru i jednom velikom vizionaru

Dana **31.03.2020.** preminuo je **Fridrih Šmid** (Friedrich Schmid), osnivač i višedecenijski vlasnik austrijskog koncerna „Schmid Industrie Holding“ („SIH“), kome pripada i naša grupacija „Austrotherm“. Prolećni broj našeg časopisa je u tom trenutku već uveliko bio distribuiran ka našim čitaocima i tek sada smo u mogućnosti da ovim prilogom pružimo omaž čoveku koji je u svom životu ostvario izuzetno veliki poslovni uspeh.

Fridrih Šmid

Fridrih Šmid (1943-2020) je bio vizionar, koji se pri donošenju strateških poslovnih odluka uvek rukovodio razumom, ali i srcem. Tokom svog života je, svojim višedecenijskim predanim radom, uspeo da stvori jednu moćnu internacionalnu grupaciju, sastavljenu od preko 100 pojedinačnih nacionalnih kompanija, mahom lidera na svojim tržištima širom sveta, čime je dokazao svoje vizionarske sposobnosti iskazane još u 70-im i 80-im godinama prošlog, XX veka.

već u godinama, da nema naslednika iza sebe, ali da mu je svakako želja da ta fabrika i ubuduće dobro radi, posluje i opstane. U početku sam odbio njegov predlog, ponajviše zbog toga što sam upravo tada privodio kraju izgradnju velike cementare i imao sam u tom trenutku velike dugove i nimalo vremena. Međutim, nas dvojica smo se i u narednom periodu često sretali, a on nikako nije odustajao od toga da me ubedi u ono u šta u početku nije uspeo. Prilikom jednog takvog susreta mi je doslovce rekao: „Gospodine Šmid, vi imate dva sina. Ako oni budu radili zajedno u jednoj firmi, jednog dana će se možda i posvađati. Bolje da kupite fabriku stiropora od mene, da i vaš drugi sin ima svoju poslovnu „igračku“, zar ne?“. Moram priznati da je to njegovo takvo obraćanje meni bilo presudno da se predomislim i 1980. godine sam kupio i preuzeo fabriku stiropora „Nowotny“, napisao je između ostalog Fridrih Šmid u svojim ličnim beleškama, za koje imamo dopuštenje da ih objavimo.

Iz rudnika kamena i kreča „Wopfinger Stein- und Kalkwerke“ u Vopfingu je 1988. godine nastao danas širom Evrope pa i sveta poznat i čuveni brend „BAUMIT“, kao simbol visokokvalitetnih građevinskih, praškastih i tečnih proizvoda (maltera, lepkova, fasada, nivelir masa, estriha itd.), a iz fabrike stiropora „Dämmstoffe Nowotny“ je 1993. nastao danas u Evropi veoma priznat brend „AUSTROTHERM“, kao simbol kvalitetnog građevinskog termoizolacionog materijala.

U tim 80-godinama prošlog veka, dakle još pre nego što je došlo do internacionalizacije biznisa Fridriha Šmida, odnosno do njegove poslovne ekspanzije i izvan granica Austrije, g-din Šmid je unutar Austrije kupio i preuzeo mnoštvo drugih kompanija aktivnih u oblasti industrije građevinskih materijala. Jedna od takvih je bila i kompanija „Murexin GmbH“, čiji istoimeni brend je danaz poznat u svim zemljama centralne i jugoistočne Evrope, kao brend koji simbolizuje pre svega kvalitetne proizvode iz programa građevinske hemije.

„Nemoj nikada da napreduješ koracima od sedam milja, uvek je bolje korak po korak“.

Fridrih Šmid.

Devedesete godine prošlog veka su donele snažnu poslovnu ekspanziju Šmidovih kompanija van granica Austrije i ona se ticala sva tri pomenuta brenda i tada već internacionalnih grupacija („Baumit“ / „Austrotherm“ / „Murexin“). Na ovom mestu stavljamo akcenat na grupaciju „Austrotherm International“ i na os-

Porodičnu kompaniju je preuzeo davne 1969. godine, u 26. godini života. Reč je o kompaniji „Wopfinger Stein- und Kalkwerke“, odnosno o rudniku kamena i kreča u mestašcu Vopfing (70 km južno od Beča), gde se i danas nalazi centrala našeg koncerna, ali i privatno imanje porodice Šmid. Pomenuta kompanija je u tom trenutku bila mala, ali je mlađani Fridrih Šmid vrlo brzo tu uspostavio proizvodnju gotovih maltera, a napravio je uz to i manju cementaru.

Prvi njegov poslovni „touch“ sa termoizolacionim materijalima se desio 1979. godine, kada ga je tadašnji proizvođač stiropora Oswald Novotni (Oswald Nowotny), pozvao na poslovni razgovor i predložio mu da ovaj kupi i preuzme istoimenu fabriku stiropora.

„Došao sam na razgovor sa g-dinom Novotnijem i tu mi je on izrazio svoju želju, obrazlažući mi da je

nivanje domaćih, nacionalnih kompanija sa izgrađenim fabrikama za proizvodnju termoizolacije (stiropora i/ili ekstrudiranog polistirena) - najpre tokom 90-ih u Mađarskoj, Poljskoj i Rumuniji, a zatim od početka XXI veka i u Slovačkoj, Srbiji, Bugarskoj, Bosni i Hercegovini i Turskoj. Nakon toga je domaća kompanija registrovana i otvorena i u Hrvatskoj, ali samo u formi trgovinskog preduzeća, s obzirom na geografsku blizinu proizvodnih postrojenja u Srbiji i u Bosni i Hercegovini koji vrlo lako, brzo i jednostavno isporučuju proizvode u sve delove Hrvatske. Kruna internacionalizacije naše grupacije je sigurno osnivanje nemačke kompanije „Austrotherm GmbH Deutschland“ i izgradnja

„Fridrih je bio intuitivan čovek, sa hrabrošću da preuzme poslovne rizike.“

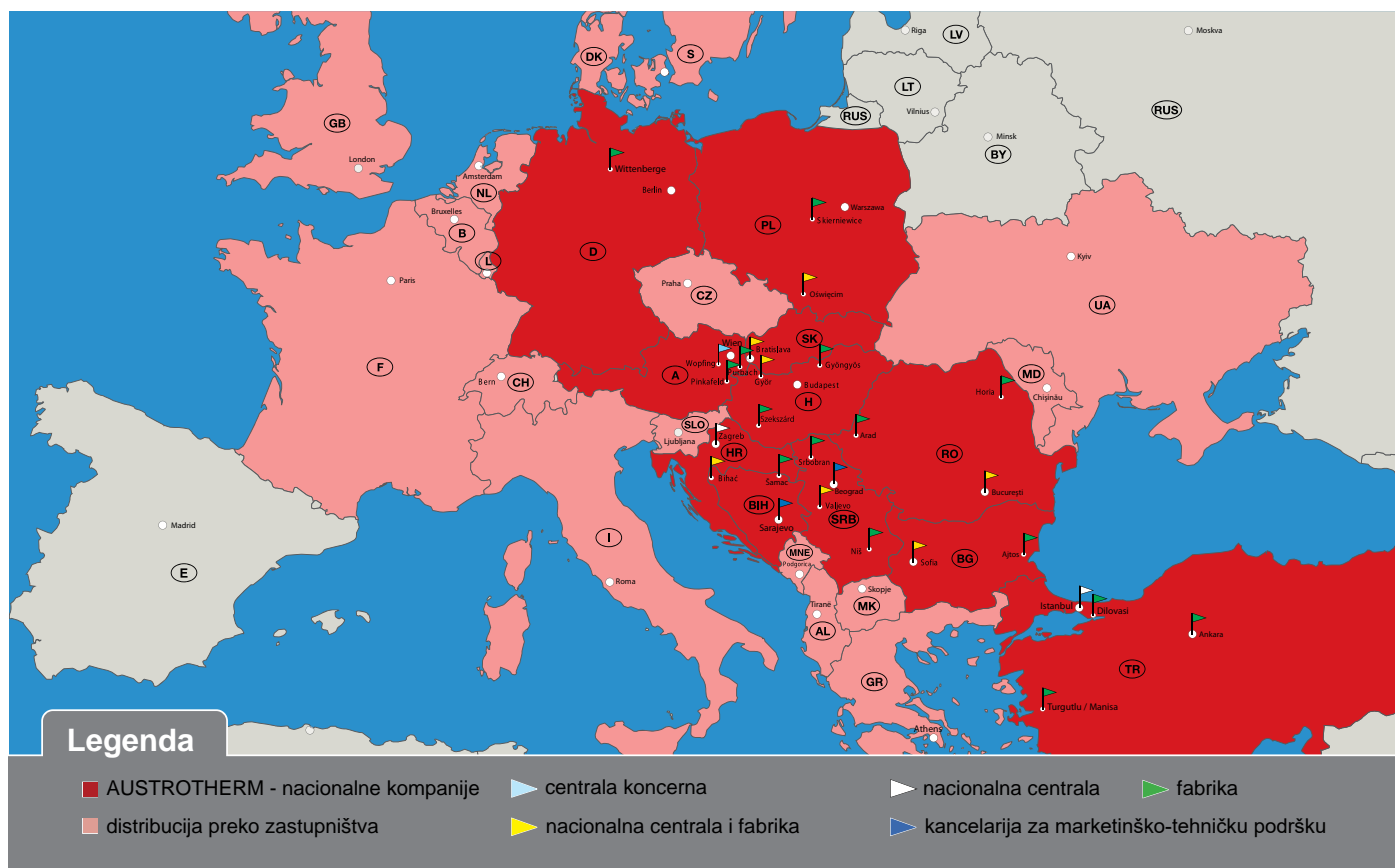
Jozef Štajner,
dugogodišnji najbliži
saradnik i prijatelj

fabrike za proizvodnju XPS-a (ekstrudiranog polistirena) u Wittenbergeu, između Berlina i Hamburga, koja sad sa svojim proizvodima pokriva praktično celokupnu severnu i severozapadnu Evropu, a zadužena je i za velika tržišta Poljske i Ukrajine.

Vraćamo se u Austriju i zadržavamo akcenat na grupaciji „Austrotherm“. Iz nekada fabrike stiropora „Nowotny“ u Purbahu je pre više od dve decenije nastala XPS-fabrika, a proizvodnja stiropora je uspostavljena 150 km južnije, u mestu Pinkafeld nedaleko od Graca. Austrotherm GmbH postaje veoma važan činilac na austrijskom tržištu termoizolacionih materijala, a Fridrih Šmid postaje najuticajnija ličnost u više udruženja formiranih od strane proizvođača. Fridrih Šmid je dobitnik mnogih priznanja od strane austrijskih strukovnih organizacija i udruženja, dakle onih koje podržava i održava direktno sfera austrijske privrede i biznisa. Dobitnik je i mnogih državnih (austrijskih) odlikovanja, nagrada, priznanja, zahvalnica itd. - počev od lokalnih samouprava i gradova u kojima su aktivne kompanije koje pripadaju koncernu „SIH“, preko pokrajinskih institucija u Austriji, pa sve do institucija savezne države Austrije. Najvrednije priznanje koje je dobio je sigurno veliki srebrni štit koji mu je dodeljen na najvišem nivou – od strane austrijskog predsednika, za zasluge u korist Republike Austrije.

Gospodin Šmid je u više navrata posećivao i našu zemlju. To se prvi put desilo odmah nakon osnivanja Austrotherm d.o.o. (april 2001. godine), a bio je naravno prisutan i u krajem avgusta 2003. godine, kada je u Valjevu izgrađena i

našu zemlju. To se prvi put desilo odmah nakon osnivanja Austrotherm d.o.o. (april 2001. godine), a bio je naravno prisutan i u krajem avgusta 2003. godine, kada je u Valjevu izgrađena i

svečano otvorena naša prva, matična fabrika za proizvodnju EPS-a. Nepune dve godine kasnije, početkom 2005. godine, odmah nakon našeg preuzimanja do tada konkurentskih proizvodnih pogona u Nišu (XPS- i EPS-fabrika) i u Srbobranu (EPS-fabrika), gospodin Šmid ponovo dolazi u Srbiju, sa željom da se i lično, na licu mesta, uveri u trenutno stanje u našim novim proizvodnim pogonima u Srbiji.

„Otac je bio oličenje discipline i u tom duhu smo i mi odgajani.“

Robert Šmid.

Zvanično se povukao u penziju u leto 2008. godine, kada je u našem matičnom rudniku kreča u austrijskom Vopfingu priređena jedna spektakularna proslava tim povodom, uz prisustvo više stotina zvanica iz sveta austrijske politike, privrede i biznisa, kao i pripadnika rukovodećih struktura brojnih kompanija, članica „SIH“, iz čitave Evrope i sveta. Njegov stariji sin Robert je tada preuzeo operativno

rukovođenje čitavim koncernom, kao i grupacijom „Baumit“, dok je mlađi sin Peter punu deceniju aktivno rukovodio grupacijom „Austrotherm“, pre nego što je odlučio da operativno rukovođenje preda drugim licima a on lično, kao suvlasnik, ostane u nadzornom bordu.

Nenad Drašković (direktor PJ Niš), Dragomir Ilić (gen. direktor), Fridrih Šmid i Jozef Štajner - Niš, januar 2006.

Jozef Štajner i Fridrih Šmid - Srbobran, januar 2006.

Poseta preuzetom fabričkom pogonu u Nišu, januar 2006.

Otvaranje matične EPS-fabrike - Valjevo, avgust 2003.

I nakon zvaničnog penzionisanja, Fridrih Šmid je zadržao interesovanje za funkcionisanje firmi u svom koncernu, pa je s vremena na vreme navraćao u centralu koncerna u Vopfingu i u razgovorima sa njegovim dugogodišnjim i najbližim saradnicima saznavao sve ono što ga je interesovalo kada je u pitanju funkcionisanje njegovih kompanija.

Godine 2016. je još ranije izgrađeni „Baumit Innovationszentrum“ (praktično jedna vrsta muzeja posvećena razvoju naše korporacije i njenih proizvoda) zvanično preimenovan u „Friedrich Schmid Innovationszentrum“.

Fridriha Šmida ćemo pamtili i kao jednog izrazito simpatičnog i prijatnog čoveka, koji je prema svojim zaposlenima uvek imao jedan učtiv i korektan nastup u obraćanju.

Gospodine Šmid, hvala Vam na svemu i počivajte u miru.

„Očeva vodilja i naš uspeh u istočnoj i jugoistočnoj Evropi su bazirani na uspešnom povezivanju pojma termoizolacije sa uštedom energije i sa zaštitom životne sredine.“

Peter Šmid.

Austrotherm Mađarska: Veliki jubilej, proslavljen na glamurozan način

Naša sestrinska kompanija u zemlji severnog suseda proslavila je punih **30 godina** postojanja i više nego uspešnog poslovanja. Danas ona poseduje tri fabrike u zemlji našeg severnog suseda.

Austrotherm Kft. je zvanično ime naše sestrinske kompanije u Mađarskoj, a za postojanje imena „Austrotherm“ svi mi u grupaciji „Austrotherm International“ treba da budemo zahvalni upravo našim kolegama u Mađarskoj. Naime, ova naša sestrinska kompanija je prva i najstarija koja postoji u grupaciji – osnovana je sad već daleke 1990. godine, kada je nedavno preminuli vlasnik koncerna „Schmid Industrie Holding“, gospodin Fridrih Šmid, odlučio da svoju poslovnu imperiju počne da „izvozi“ van granica Austrije. Oni koji danas imaju dovoljno godina da pamte kraj 80-ih i početak 90-ih godina prošlog veka, setiće se da je taj period u političkom smislu bio veoma buran u Evropi - praćen krupnim promenama u tadašnjem Sovjetskom Savezu koje su naposljetku dovele i do raspada te velike države, padom tzv. „gvozdene zavese“, raspadom Varšavskog pakta, padom Berlinskog zida i ujedinjenjem Nemačke itd. U tim vremenima je upravo stvoreni koncern „SIH“ (nastao je malo ranije, 1988. godine) posedovao samo jednu fabriku stiropora – u austrijskom Purbahu (gde danas inače posedujemo našu matičnu XPS-fabriku). Izgradnjom fabrike stiropora u mađarskom gradu Đeru započinje internacionalizacija biznisa g-dina Šmida, a paralelno sa tom izgradnjom u Đeru se razmišljalo i o budućem imenu ne samo mađarske kompanije, nego i kompanija koje će tek nastati na prostoru srednje i jugoistočne Evrope, s obzirom na već utvrđenu buduću poslovnu strategiju Fridriha Šmida. Tadašnji novoustoličeni direktor mađarske kompanije i čovek koji je do penzionisanja (pre nešto manje od jedne decenije) sve vreme bio na njenom čelu zove se Ferenc Pap i on je taj čiji je predlog bio da se kompanija nazove „Austrotherm“ – jer je u tom i takvom imenu sadržano i njeno izvorno poreklo (Austrija), ali i bit njenog postojanja (proizvodnja termoizolacije). Fridrih Šmid je odmah prihvatio sjajan predlog direktora Papa i odmah zatim je i u Austriji naša matična kompanija preimenovana iz „Dämmstoffe Nowotny“ u „Austrotherm GmbH“, a sve nacionalne kompanije koje će narednih godina i decenija nastajati širom Evrope takođe će dobiti isto vetno ime.

Proslava 30 godina postojanja Austrotherm Kft. je organizovana neposredno pred početak globalne pandemije korona virusa u kojoj se još uvek nalazimo. Kao lokacija je izabran impresivni objekat budimpeštanske operne kuće, a prisutno je bilo više od 700 gostiju! Ovi podaci svakako govore o značaju i ugledu kojeg Austrotherm Kft danas poseduje u Mađarskoj. Svoje pozdravne govore pred ogromnim auditorijumom su tom prilikom održali gospodin Peter Šmid, dugogodišnji direktor grupacije „Austrotherm International“ unutar koncerna „SIH“, kao i gospodin Janoš Bosaki, čovek koji je sa već pomenutim Ferencom Papom praktično od početka učestvovao u razvoju Austrotherm Kft. (oboju su u to doba bili direktori kompanije, sa podeljenim nadležnostima), a po penzionisanju gospodina Papa je preuzeo samostalno rukovođenje kompanijom. Gospodin Šmid je podsetio uvažene zvanice na istorijat mađarske kompanije, na sve faze razvoja kroz koje je Austrotherm Kft. za tri decenije prošao, a gospodin Bosaki je akcenat u svom govoru stavio na današnji profil kompanije, sa posebnim osvrtom na značaj termičkih sanacija starih građevinskih objekata, u smislu uštede energije, ali i očuvanja zdravije klime i zaštite životne sredine. Mađarska država intezivno subvencionira energetske efikasne gradnje, što kompaniji kao što je Austrotherm Kft. apsolutno odgovara.

Jedno veliko **HVALA!**

Upravo u teškim, kriznim vremenima, najpotrebniji su partneri na koje u poslu sigurno možete da se oslonite. Vreme kroz koje svi mi od marta naovamo prolazimo, vreme proglašene globalne pandemije izazvane korona virusom, jeste teško – posebno zato što je došlo neočekivano, a na nešto što dođe neočekivano i iznenada ne možete adekvatno ni da se pripremite. Austrotherm d.o.o. ima u ovim kriznim vremenima, koja traju evo već pola godine, jednu važnu poruku za svoje partnere.

Mesec mart 2020. godine je bio izuzetno stresan za sve ljude u Srbiji i u regionu. Susreli smo se sa nečim sa čim se nismo ranije susretali, a to je pandemija proglašena na svetskom nivou. Našu kuću je poslovni stres istovremeno „sastavio“ i na drugoj strani – pandemija je proglašena usred naših radova na instaliranju nove proizvode linije u Nišu (linija za proizvodnju ružičastih XPS-ploča), u trenutku kada smo ugostili više ljudi iz inostranstva (iz Austrije i Nemačke) koji su poslovno bili angažovani u Nišu, kako bi naša nova proizvodna linija bila na vreme osposobljena i kako bi proizvodnja napokon bila pokrenuta. Samo mi znamo kroz šta smo prolazili tokom marta i aprila, sa kakvim smo se mukama u Nišu u tom periodu borili i izborili. Setićemo se svi da su to bili meseci sa apsolutno zatvorenim državnim granicama, sa izuzetno otežanim i teretnim transportom, sa nepostojanjem avio linija itd. Zatim je došao i maj mesec, pa i njegova druga polovina i činilo se da se život u Srbiju polako ali sigurno vraća u normalu. Taj osećaj je nažalost bio varljiv i kao takav je kratko trajao. Već u junu smo shvatili da pandemija ne da ne jenjava, već da čak osnažena i „ubrzava“, a juli i avgust su to samo potvrdili.

Prethodnih 6 meseci predstavljaju praktično pola godine jedne potpuno vanredne situacije u kojoj je naše poslovanje znatno otežano. Tačno je da postoje branše koje su u prethodnom periodu, zbog postojanja i širenja korona virusa, neuporedivo više stradale od naše branše, ali to ne menja na činjenici da smo i mi već pretrpeli znatnu štetu u obavljanju našeg posla. Međutim, i u celoj ovoj zamršenoj situaciji, u trenutku kada je teško predvideti kada ćemo iz ove globalne krize svi mi zaista izaći, mi ne možemo a da ne uputimo jedno veliko HVALA svim našim poslovnim partnerima koji su u prethodnih 6 meseci pokazali svoju lojalnost i privrženost nama, kao njihovim dobavljačima i poslovnim partnerima. Ovde mislimo kako na naše partnere u zemlji, tako i na one u inostranstvu, u okruženju Srbije. Koliko god da je naše poslovanje bilo otežano poslednjih meseci, a to se tiče i proizvodnje, ali i distribucije naših proizvoda, naišli smo na jedno veliko razumevanje naše klijentele i na podršku i izraze poverenja iskazane prema nama koji nas zaista ne ostavljaju ravnodušnim.

Mi smo se u međuvremenu potpuno konsolidovali, a delimično i preorijentisali u načinu agitovanja na tržištu. Tako smo na primer pojačali, a i ubuduće ćemo jačati, naše poslovne aktivnosti koje su sprovodive „online“. To se pre svega tiče marketinga, ali delimično i tehničke podrške pa i same prodaje. Učinićemo sve da i ubuduće kvalitetom svojih proizvoda i kvalitetnom logistikom budemo na usluzi našim partnerima i opravdamo njihovo poverenje. Shodno situaciji u kojoj se svi mi nalazimo, osećamo odgovornost da našim poslovanjem nikako i nipošto ne ugrožavamo bilo čije zdravlje – bez obzira da li je reč o našem radniku ili službeniku, ili je reč o personalu naših partnera, ili o bilo kom pojedincu koji sa nama kao preduzećem dođe u kontakt, iz kojeg god razloga i povoda. To je naša obaveza i moto u ovim kriznim vremenima koja ćemo, uvereni smo, uspešno pregrmeti i iz njih uskoro izaći.

Sledite nas i na **LinkedIn-u!**

Od polovine juna 2020. godine, naša kuća je prisutna na još jednoj socijalnoj mreži. Reč je o mreži „LinkedIn“, koja je karakteristična za negu postojećih i uspostavljanje novih poslovnih kontakata.

Trudićemo se da na novoj adresi našim partnerima i kupcima pružimo interesantne informacije o našoj proizvodnji, proizvodima i tržišnim nastupima. Biće tu i drugih zanimljivosti i detalja za koje budemo smatrali da je upravo „LinkedIn“ ono pravo mesto za njihovu prezentaciju.

<https://www.linkedin.com/company/austrotherm-srbija>

